

สรุปข่าวการประชุมมติคณะรัฐมนตรี
วันที่ 9 กรกฎาคม 2567
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง
และสำนักงานคลังจังหวัดหนองคาย

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมในการให้บริการของศุลกากรที่เกี่ยวกับการผ่านแดน ตามมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมในการให้บริการของศุลกากรที่เกี่ยวกับการผ่านแดนตามมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

ข้อเท็จจริงและสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวง

กค. เสนอว่า

1. โดยที่มาตรา 5 (3) แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติ และยกเว้นค่าธรรมเนียม

2. ต่อมาได้มีกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรฯ ข้อ 1 (11) บัญญัติให้กำหนดค่าธรรมเนียมในการให้บริการของศุลกากรที่เกี่ยวกับการผ่านแดนตามมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 ดังนี้

1) รถกระบะบรรทุก รถตู้บรรทุก และรถบรรทุก คันละ 300 บาท

2) รถพ่วง รถกึ่งพ่วง รถกึ่งพ่วงบรรทุกวัสดุยาว และรถลากจูง คันละ 500 บาท

3. กค. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ตลอดจนช่วยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนในประเทศ และในภูมิภาค จึงเห็นควรยกเว้นค่าธรรมเนียมในการให้บริการของศุลกากรที่เกี่ยวกับการผ่านแดนตามมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ สำหรับรถบรรทุกขนส่งสินค้า รวม 7 ประเภท ได้แก่ รถกระบะบรรทุก รถตู้บรรทุก รถบรรทุก (อัตราค่าธรรมเนียมคันละ 300 บาท) รถพ่วง รถกึ่งพ่วง รถกึ่งพ่วงบรรทุกวัสดุยาว และรถลากจูง (อัตราค่าธรรมเนียมคันละ 500 บาท) กค. โดยกรมศุลกากรได้ดำเนินการยกร่างกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมในการให้บริการของศุลกากรที่เกี่ยวกับการผ่านแดนตามมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 พ.ศ. มาด้วยแล้ว

4. กค. ได้จัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับตามมาตรา 27 และมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 กค. โดยกรมศุลกากรได้รายงานการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการของศุลกากรที่เกี่ยวกับการผ่านแดนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - พ.ศ. 2567 ที่เป็นจำนวนเงินโดยไม่ได้ประมาณการ ดังนี้

ปี	จำนวนเงิน (บาท)
2565	64,854,856
2566	68,872,460
2567	41,679,155
รวม	175,406,571

(ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2567)

อย่างไรก็ตาม การยกเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าวจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ตลอดจนช่วยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนในประเทศ และในภูมิภาค อันจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยในภาพรวม

1 มาตรา 302 พระราชบัญญัติศุลกากรฯ ผู้นำของเข้ามาเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำออกนอกราชอาณาจักรให้ยื่นใบขนสินค้าตามแบบ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดของตามวรรคหนึ่งไม่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบที่จะต้องเสียอากร หากได้ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง และผู้นำของออกไปนอกราชอาณาจักรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่น่าเข้ามาในราชอาณาจักร การผ่านแดนที่มีการข้ามแดนทางบกให้กระทำได้อีกเมื่อมีความตกลงระหว่างประเทศ

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก 60 ปี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก 60 ปี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วดำเนินการต่อไปได้

ข้อเท็จจริงและสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวง

กค. เสนอว่า

1. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้จัดตั้งตามนโยบายของรัฐ โครงการพัฒนาการศึกษาในส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2501 เพื่อขยายการศึกษาระดับอุดมศึกษาออกสู่ภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงในภาคเหนือ ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2507 เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2507 และในวันที่ 21 มกราคม 2567 จะครบรอบ 60 ปี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงได้ขอความร่วมมือกรมธนารักษ์ กค. จัดทำเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกในโอกาสดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานแก่มหาวิทยาลัยและการศึกษาของชาติ รวมทั้งเผยแพร่พระเกียรติคุณให้แผ่ไพศาลไปทั้งภายในประเทศและนานาประเทศ และเป็นที่ระลึกในโอกาสดังกล่าว

2. กค. ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดทำเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกตามรูปแบบที่นำความกราบบังคมทูลประกอบพระบรมราชวินิจฉัยแล้ว สำหรับค่าใช้จ่ายในการจัดทำเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกดังกล่าวมาจากเงินทุนหมุนเวียนการบริหารจัดการเหรียญกษาปณ์ ทรัพย์สินมีค่าของรัฐและการทำของ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

3. กค. จึงได้เสนอร่างกฎกระทรวงฯ มาเพื่อดำเนินการ โดยร่างกฎกระทรวงดังกล่าวมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดชนิด ราคา โลหะ อัตราเนื้อโลหะ น้ำหนัก ขนาด อัตราเนื้อเหลือเมื่อขาด ลวดลาย และลักษณะอื่น ๆ ของเหรียญกษาปณ์โลหะสีขาว (ทองแดงผสมนิกเกิล) ชนิดราคา ยี่สิบบาท เพื่อเป็นที่ระลึกในโอกาสครบ 60 ปี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวันที่ 21 มกราคม 2567

4. ต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ พระราชทานแต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2567 กค. จึงได้ยืนยันเรื่องดังกล่าวมาเพื่อพิจารณาดำเนินการอีกครั้งหนึ่ง

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว พร้อมเอกสารประกอบงบประมาณ และให้เสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป ตามที่สำนักงานงบประมาณ (สพ.) เสนอ

ข้อเท็จจริงและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ

สพ. เสนอว่า

1. คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (2 กรกฎาคม 2567) รับทราบผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พ.ศ. และให้ความเห็นชอบข้อเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พ.ศ. และให้สำนักงานงบประมาณดำเนินการจัดพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พ.ศ. และเอกสารประกอบงบประมาณ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีในวันที่ 9 กรกฎาคม 2567 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

2. เพื่อดำเนินการตามนัยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว สพ. ได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 77 วรรคสอง บัญญัติให้ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้วรัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป สพ. จึงได้เผยแพร่รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ของ สพ. (<https://www.bb.go.th>) เรียบร้อยแล้ว

2.2 สพ. ได้จัดพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2567 พ.ศ. และเอกสารประกอบงบประมาณ รวม 3 เล่ม เรียบร้อยแล้ว

3. ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เป็นจำนวนไม่เกิน 122,000 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจ โดยประมาณการเงินที่พึงได้มาสำหรับจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จากภาษีและรายได้อื่นโดยเป็นแหล่งเงินจากการจัดเก็บรายได้ที่เดิมไม่ได้กำหนดไว้ในประมาณการ จำนวน 10,000 ล้านบาท และเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ จำนวน 112,000 ล้านบาท

เรื่อง การตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กำหนดจำนวนคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พ.ศ. จำนวน 32 ท่าน ตามที่สำนักงานงบประมาณ (สป.) เสนอ

ทั้งนี้ สป. เสนอว่า

1. การตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พ.ศ. ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 มิได้กำหนดจำนวนไว้ แนวปฏิบัติที่ผ่านมาการกำหนดจำนวนคณะกรรมการฯ จึงเป็นไปตามมติที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุม วาระที่ 1 โดยในปีงบประมาณที่มีการพิจารณางบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมฯ ที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นคณะกรรมการฯ ปี 2554 มีจำนวนกรรมการฯ 45 ท่าน ปี 2552 และปี 2548 มีจำนวนกรรมการฯ 35 ท่าน

2. การตั้งคณะกรรมการฯ ในสัดส่วนคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 91 วรรคสอง กำหนดไว้ว่า “การเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา”

3. สป. พิจารณาแล้วเห็นว่า การพิจารณารายละเอียดร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พ.ศ. ในขั้นกรรมการฯ เป็นช่วงเวลาเดียวกับการพิจารณารายละเอียดร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังนั้น เพื่อให้การร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พ.ศ. แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด จึงเห็นสมควรกำหนดจำนวนกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พ.ศ. จำนวน 32 ท่าน โดยกำหนดสัดส่วนของคณะกรรมการฯ ดังนี้

3.1 กรรมการฯ ที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อ จำนวน 8 ท่าน ซึ่งเป็นจำนวนไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนคณะกรรมการวิสามัญฯ หรือจำนวนไม่เกิน 8 ท่าน

3.2 กรรมการฯ ในสัดส่วนพรรคการเมือง จำนวน 24 ท่าน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (สำนักงานการประชุม) ได้ประสานและแจ้งแนวทางการกำหนดสัดส่วนกรรมการฯ แบ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายรัฐบาล จำนวน 16 ท่าน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้าน จำนวน 8 ท่าน ซึ่งจะมีการคัดเลือกตามกระบวนการของฝ่ายนิติบัญญัติต่อไป

3.3 กรรมการฯ ในสัดส่วนที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อจำนวนไม่เกิน 8 ท่าน เห็นสมควรให้คณะรัฐมนตรีพิจารณากำหนดตามความเหมาะสมต่อไป

เรื่อง รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไตรมาสที่ 1/2567 และแนวโน้มไตรมาสที่ 2/2567 และรายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมประจำเดือนเมษายน 2567

คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไตรมาสที่ 1/2567 และแนวโน้มไตรมาสที่ 2/2567 และรายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมประจำเดือนเมษายน 2567 ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ดังนี้

สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทยไตรมาสที่ 1 ปี 2567 เมื่อพิจารณาจากดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) มีค่าอยู่ที่ 100.93 ลดลงร้อยละ 3.58 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนเป็นการปรับตัวลดลงเป็นไตรมาสที่ 6 ติดต่อกัน ตามการชะลอตัวเศรษฐกิจโลก โดยการผลิตเพื่อส่งออกยังคงชะลอตัว เช่นเดียวกับเศรษฐกิจภายในประเทศ ซึ่งมีการปรับตัวลดลงในสินค้าที่มีบทบาทสำคัญในภาคอุตสาหกรรม หลังจากการเติบโตของเศรษฐกิจไทยลดลง และรายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นน้อย สวนทางกับภาวะหนี้ครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ อุตสาหกรรมสำคัญที่ชะลอตัวในไตรมาสที่ 1 ปี 2567 อาทิ ยานยนต์จากสินค้ารถบรรทุกปิคอัพ และรถยนต์นั่งขนาดเล็ก เป็นหลัก จากกำลังซื้อในประเทศที่อ่อนตัวลง หนี้สินครัวเรือนอยู่ในระดับสูง สถาบันการเงินมีความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อกระทบต่อการออกรถยนต์ใหม่ ประกอบกับผู้บริโภคบางส่วนหันไปซื้อรถยนต์มือสองที่มีราคาถูกกว่า ชิ้นส่วนและแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกที่กระทบต่อการบริโภคและการลงทุน ส่งผลให้ความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ชะลอตัว และ น้ำมันปาล์ม จากน้ำมันปาล์มดิบและน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ สาเหตุหลักมาจากสภาพอากาศที่แห้งแล้งยาวนาน ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตปาล์มออกสู่ตลาดน้อยลง สำหรับ อุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวในไตรมาสที่ 1 ปี 2567 อาทิ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม จากการเติบโตของภาคการท่องเที่ยวที่กลับเข้าสู่ภาวะปกติ ทำให้ทิศทางการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในการเดินทางมีมากขึ้น ปุ๋ยเคมีและสารประกอบไนโตรเจนเป็นการผลิตเพื่อรองรับการเพาะปลูกในช่วงถัดไป ประกอบกับสามารถนำเข้าแม่ปุ๋ยได้เพิ่มขึ้นซึ่งในช่วงเดียวกันของปีก่อนเกิดปัญหาขาดแคลนแม่ปุ๋ยและมีราคาแพง และ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ น้ำแร่ และน้ำดื่มบรรจุขวดประเภทอื่น ๆ เพิ่มขึ้นจากสินค้าเกือบทุกรายการ ยกเว้นเครื่องดื่มกาแฟสำเร็จรูปจากสภาพอากาศที่ร้อนจัดทำให้ผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าเพิ่มมากขึ้น

ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเดือนเมษายน 2567 เมื่อพิจารณาจากดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) อยู่ที่ระดับ 90.34 ขยายตัวร้อยละ 3.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ปัจจัยหลักมาจากรฐานของปีก่อนต่ำ เนื่องจากเดือนเมษายน ปี 2566 ค่าดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมค่อนข้างต่ำ (MPI เดือนเมษายน 2566 อยู่ที่ 87.35) และภาคการท่องเที่ยวขยายตัวในเกณฑ์ดี ส่งผลให้อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องได้รับอานิสงส์ เช่น อาหารและเครื่องดื่ม และการกลั่นน้ำมัน เป็นต้น

อุตสาหกรรมสำคัญที่ส่งผลให้ MPI เดือนเมษายน 2567 ขยายตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน คือ

1. เครื่องปรับอากาศ ขยายตัวร้อยละ 24.19 ตามความต้องการบริโภคมากขึ้นเนื่องจากสภาพอากาศร้อนจัดและผู้ผลิตพัฒนาสินค้าตรงตามความต้องการของผู้บริโภค อาทิ กรอง PM 2.5 โดยขยายตัวทั้งตลาดในประเทศ (+18.64%) และตลาดส่งออก (+15.54%) ไปสหรัฐอเมริกา ยุโรป เอเชีย และตะวันออกกลาง
2. ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม ขยายตัวร้อยละ 4.78 จากน้ำมันเครื่องบิน ก๊าซหุงต้ม และแก๊สโซฮอล์ 91 เป็นหลัก โดยน้ำมันเครื่องบินและแก๊สโซฮอล์ 91 ขยายตัวตามการฟื้นตัวของภาคท่องเที่ยวโดยเฉพาะเทศกาลสงกรานต์ปีนี้คึกคักกว่าปีก่อน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวและกลับภูมิลำเนาเพิ่มขึ้น
3. อาหารสัตว์สำเร็จรูป ขยายตัวร้อยละ 18.11 จากอาหารสัตว์เลี้ยง อาหารไก่ และอาหารสุกร เป็นหลัก โดยอาหารสัตว์เลี้ยงขยายตัวจากตลาดส่งออก (+36.25%) ตามความนิยมในการเลี้ยงสุนัขและแมว เนื่องจากคำสั่งซื้อจากตลาดยุโรปเพิ่มขึ้น รวมทั้งอาหารไก่และอาหารสุกร ก็เพิ่มขึ้นตามปริมาณการเลี้ยงของเกษตรกร

อุตสาหกรรมสำคัญที่หดตัวในเดือนเมษายน 2567 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน

1. ชิ้นส่วนและแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ หดตัวร้อยละ 17.16 จาก Integrated Circuits (IC) และ PCBA เป็นหลัก ตามการชะลอตัวของตลาดอิเล็กทรอนิกส์โลก
2. ยานยนต์ หดตัวร้อยละ 6.82 จากรถบรรทุกปิคอัพ รถยนต์นั่งขนาดเล็ก และรถยนต์นั่งขนาดใหญ่เป็นหลัก ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจ กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง อีกทั้งสถาบันการเงินมีความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ โดยหดตัวทั้งตลาดในประเทศ (-27.97%) และตลาดส่งออก (-6.81%)
3. ปูนซีเมนต์ หดตัวร้อยละ 7.39 จากพื้นที่สำเร็จรูป และเสาเข็มคอนกรีต เป็นหลักตามการชะลอตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์

แนวโน้มอุตสาหกรรมรายสาขาที่สำคัญ ไตรมาสที่ 2/2567

อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า คาดการณ์การผลิตจะทรงตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนเนื่องจากราคาเหล็กในตลาดโลกมีแนวโน้มปรับตัวลดลง ทำให้ผู้บริโภชะลอการสั่งซื้อเพื่อดูทิศทางราคา และอาจส่งผลต่อความต้องการใช้เหล็ก อย่างไรก็ตาม การเร่งดำเนินโครงการก่อสร้างต่าง ๆ ของภาครัฐที่คาดว่าจะกลับมาดำเนินการได้ตามการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐ คาดว่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนการขยายตัวของอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศ

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ คาดว่าดัชนีผลผลิตจะหดตัวประมาณร้อยละ 9.06 เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นและความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลกและประเทศคู่ค้า เช่น จีน และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น ในขณะที่มูลค่าการส่งออกจะยังขยายตัวได้ต่อเนื่องประมาณร้อยละ 7.57 จากขึ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์หรือผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) การผลิตชิปขั้นสูง และการพัฒนาเทคโนโลยีสมาร์ตโฟน รวมทั้ง การส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมต้นน้ำของอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศ

อุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง คาดการณ์ได้ว่า ปริมาณการผลิตยางแปรรูป ขึ้นปฐุม (ยางแผ่น ยางแท่ง และน้ำยางข้น) ยางรถยนต์ และถุงมือยาง จะขยายตัว ทั้ง 3 ผลิตภัณฑ์ โดยยางแปรรูปขึ้นปฐุมและถุงมือยางจะขยายตัวจากความต้องการของตลาดทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ขณะที่ยางรถยนต์จะขยายตัวจากความต้องการของตลาดต่างประเทศเป็นหลักโดยเฉพาะในตลาดสำคัญอย่างสหรัฐอเมริกาและเกาหลีใต้

อุตสาหกรรมอาหาร คาดว่าดัชนีผลผลิตในภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัว เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงสงกรานต์ ในส่วนของภาคการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัว จากความต้องการสินค้าของประเทศคู่ค้าเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร อย่างไรก็ตามยังคงต้องติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังคงชะลอตัว รวมถึงปัญหาความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่ยังไม่คลี่คลาย

เรื่อง (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ (พ.ศ. 2567-2570)

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ (พ.ศ. 2567-2570) (ร่างยุทธศาสตร์ฯ) และมอบหมายให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการกิจ ของหน่วยงานต่อไปตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

ก.พ.ร. รายงานว่า

1. ภายหลังจากที่แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556-2561) สิ้นสุดลง สำนักงาน ก.พ.ร. ไม่ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ ในช่วงปี 2562-2563 เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวได้มีการ ประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) และได้มีการจัดทำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561- 2565) เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดในแต่ละช่วงเวลา โดยมีแผนแม่บทซึ่งเกี่ยวข้อง โดยตรงกับการพัฒนาระบบราชการในแผนแม่บทประเด็นที่ 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ นอกจากนี้ ได้มีการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด 16 การ ปฏิรูปประเทศ โดยมีแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาระบบ ราชการ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงเห็นว่า แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศดังกล่าวมีแนว ทางการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการในภาพรวมสำหรับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐแล้ว จึงไม่ได้มีการ จัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ ในช่วงปี 2562-2563

2. ต่อมาสำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ (พ.ศ. 2564-2565) โดยเห็นว่า ความมีการรวบรวมกรอบแนวทางการขับเคลื่อน การพัฒนาระบบราชการไว้ในที่เดียวกัน ประกอบกับใน ช่วงเวลาดังกล่าวสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) อยู่ระหว่างจัดทำ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) โดยมีหมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และ ตอบโจทย์ประชาชน ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาระบบราชการ ดังนั้น สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์ฯ (พ.ศ. 2564-2565) เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ เห็นเป้าหมายในภาพรวมของการพัฒนาระบบราชการ และกำหนดจุดมุ่งเน้นในการดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งเป็นการเตรียมการรองรับการ พัฒนาระบบ ราชการในระยะต่อไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ด้วย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเป้าหมายและ แนวทางการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการถ่ายทอดมาจากแผนแม่บทประเด็นที่ 20 การบริการประชาชนและ ประสิทธิภาพภาครัฐ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหาร ราชการแผ่นดิน สำนักงาน ก.พ.ร. จึงไม่ได้เสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยได้เสนอ ก.พ.ร. ในการประชุมครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2564 และ ก.พ.ร. มีมติเห็นชอบยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ (พ.ศ. 2564-2565) และให้สำนักงาน ก.พ.ร. แจ้งเวียนเพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติต่อไป

3. เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของยุทธศาสตร์ฯ (พ.ศ. 2564-2565) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำร่างยุทธศาสตร์ฯ (พ.ศ. 2567-2570)¹ โดยมีความสอดคล้อง กับนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ แผนแม่บทประเด็นที่ 20 การบริการประชาชนและ ประสิทธิภาพภาครัฐแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566-2570) (ในประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ภาครัฐ การเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง รวมทั้งการพัฒนาและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย ตลอดจน เตรียมพร้อมรองรับภัยคุกคามและวิกฤตการณ์ระดับชาติ) โดยมีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการวิเคราะห์ทิศทาง การพัฒนาระบบราชการของประเทศที่มีขีดสมรรถนะด้านประสิทธิภาพภาครัฐสูง ประเด็นปัญหาและความท้าทาย รวมถึงการเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาค ส่วน ทั้งนี้ ร่างยุทธศาสตร์ฯ มีสาระสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

3.1 วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดภาพรวมและค่าเป้าหมาย สรุปได้ ดังนี้

ประเด็น	สาระสำคัญ
วิสัยทัศน์	ภาครัฐที่ทันสมัย น่าเชื่อถือ มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน
เป้าหมาย	รัฐที่ล้ำหน้า (Digital & Innovative Government) และรัฐที่เปิดกว้าง (Open Government) โดยมุ่งพัฒนา ภาครัฐให้เป็นรัฐบาลดิจิทัลที่มีความทันสมัย สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาการทำงานและการให้บริการ ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรัฐบาลเปิดที่เชื่อมต่อการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่น รวมทั้งปรับบทบาท ภาครัฐเป็นผู้สนับสนุน ที่ปลดล็อกข้อจำกัดของประชาชนทั้งในมิติทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น การปลดล็อก กฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพหรือประกอบธุรกิจ การดึงดูดการลงทุน การสร้างมายั่งยืนด้าน สิ่งแวดล้อม การสร้างความเท่าเทียมในการแข่งขันและการเข้าถึงทางธุรกิจ อันจะนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์ที่ดีต่อ

	ประชาชน ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและส่งผลให้เกิดความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชนต่อภาครัฐ
ตัวชี้วัดภาพรวมและค่าเป้าหมาย	- ความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 - ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government Development Index: EGDI) 3 ไม่ต่ำกว่าอันดับที่ 40 ของโลก และมีคะแนนไม่ต่ำกว่า 0.82 (คะแนนเต็ม 1) - อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (IMD Competitiveness Ranking) ด้านประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Effectiveness) ไม่ต่ำกว่าอันดับที่ 20 4

3.2 ยุทธศาสตร์ (เพื่อขับเคลื่อนไปสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายตามข้อ 3.1) จำนวน 3 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดรายยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แนวทางการขับเคลื่อนตัวอย่างโครงการสำคัญ (Flagship Project) 5 และหน่วยงานรับผิดชอบ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับบริการภาครัฐโดยยึดผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง	
เป้าหมาย : ประชาชนได้รับบริการที่สะดวก ประหยัด ตอบโจทย์ มีทางเลือกในการรับบริการที่หลากหลาย ทั้งถึงและครอบคลุมความต้องการของประชาชนทุกกลุ่ม ในขณะที่ภาครัฐสามารถส่งมอบบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
ตัวชี้วัด : (1) ความสำเร็จในการลดบทบาทการให้บริการของภาครัฐโดยการถ่ายโอนภารกิจให้ภาคส่วนอื่นดำเนินการแทนหรือร่วมเนินการกับภาครัฐ (ความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนร้อยละ 100) (2) ดัชนีการให้บริการภาครัฐออนไลน์ (Online Service Index: OSI) ตามผลการสำรวจรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของสหประชาชาติ ไม่ต่ำกว่าอันดับที่ 40 ของโลก และมีคะแนนไม่ต่ำกว่า 0.82 (3) จำนวนงานบริการภาครัฐปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ (Fully Digital) (ตั้งแต่การยื่นคำขอบริการ การชำระค่าธรรมเนียม และการรับเอกสารหรือใบอนุญาตที่ทางราชการออกให้) จำนวน 1,452 กระบวนงาน (จาก 2,420 กระบวนงาน ที่สามารถปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลได้ตามคู่มือมาตรฐานกลาง) 6 (4) ร้อยละของการใช้บริการภาครัฐผ่านแพลตฟอร์มกลางบริการภาครัฐ (Biz Portal และ Citizen Portal) 7 เทียบกับการใช้บริการภาครัฐผ่านช่องทางอื่น ๆ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 35 ภายในปี 2570	
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อน
1. ลดบทบาทการให้บริการของภาครัฐ และเปิดให้ภาคส่วนอื่นร่วมให้บริการ หรือให้บริการแทนภาครัฐ	1.1 ยกเลิกภารกิจการให้บริการสาธารณะที่ภาคส่วนอื่นทำได้ดีกว่าภาครัฐและส่งเสริมบทบาทภาคส่วนอื่นแทน
	1.2 ปรับระเบียบจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ภาคส่วนอื่นสามารถเข้ามาให้บริการแทนภาครัฐหรือให้บริการร่วมกับภาครัฐได้
2. ยกระดับงานบริการที่ภาครัฐยังต้องดำเนินการเองเป็นดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จ ในลักษณะ End to End Service 8 และตอบสนองประชาชนเชิงรุก	2.1 ปรับปรุงกระบวนการบริการเป็นดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ โดยคำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการออกแบบบริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการแต่ละกลุ่ม
	2.2 พัฒนาบริการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร (End to End Service) ในการประกอบธุรกิจและสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่ต้องได้รับในแต่ละช่วงชีวิตผ่านระบบดิจิทัล
	2.3 ยกระดับการให้บริการที่ตอบสนองประชาชนเชิงรุก - แฉงสิทธิการได้รับบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานให้ประชาชนทราบและบริการประชาชนโดยไม่ต้องติดต่อขอรับบริการจากภาครัฐด้วยตนเอง เช่น สิทธิการได้รับเงินอุดหนุนเพื่อเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด สิทธิการได้รับการรักษาพยาบาล สิทธิการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ - ปรับระบบการอนุมัติ อนุญาตต่าง ๆ เป็นระบบใบอนุญาตหลัก (Super License) ที่ผู้รับบริการสามารถขอ อนุญาตประกอบธุรกิจแบบเบ็ดเสร็จครบวงจรได้ใน 1 ใบอนุญาต
3. ปรับบริการภาครัฐราย หน่วยงาน เข้าสู่แพลตฟอร์มกลางของงานบริการ ภาครัฐและเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่าง หน่วยงาน	3.1 ยกระดับแพลตฟอร์มกลางภาครัฐที่สามารถปรับแต่งให้เหมาะสมกับลักษณะงานบริการที่แตกต่างกัน
	3.2 เชื่อมโยงงานบริการของทุกหน่วยงานกับแพลตฟอร์มกลางภาครัฐ โดยต้องมีการเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยน ข้อมูลในการให้บริการประชาชนระหว่างหน่วยงาน
	3.3 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์สูงสุดจากแพลตฟอร์มกลางของงานบริการภาครัฐเช่น งานบริการที่มีขั้นตอน/ กระบวนการเหมือนกันทั้งในส่วนกลาง จังหวัดและท้องถิ่น และสามารถให้บริการผ่านระบบเทคโนโลยีได้ อาจให้บริการโดยตรงสู่ประชาชนผ่านแพลตฟอร์มกลาง โดยไม่จำเป็นต้องผ่านจังหวัด ท้องถิ่นหรือตัวกลางอื่น ๆ

ตัวอย่างโครงการสำคัญ : 1) โครงการพัฒนาระบบเชื่อมโยงการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลกลางแห่งชาติซึ่งเป็นการบูรณาการหรือเชื่อมโยงช่องทางการยืนยันตัวตนเพื่อให้บริการออนไลน์ของทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจ (โดยสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) กระทรวงมหาดไทย (มท.) (กรมการปกครอง) กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) 2) โครงการยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจและการลงทุน โดยเป็นการศึกษาและขับเคลื่อนการเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจและการลงทุนในประเทศไทยตามแนวทางการประเมิน Business Ready (B-READY) ของธนาคารโลก (โดยสำนักงาน ก.พ.ร. และส่วนราชการที่มีงานบริการภาคธุรกิจ) และ 3) โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มบริการกลางภาครัฐ โดยพัฒนาเป็นช่องทางหลักให้ผู้รับบริการเข้าถึงทุกงานบริการของรัฐได้ภายในช่องทางเดียวอย่างครบวงจร (โดย สพร. สำนักงาน ก.พ. และส่วนราชการที่มีงานบริการประชาชน)	
หน่วยงานรับผิดชอบ : กระทรวงการคลัง (กค.) พณ. มท. สำนักงาน ก.พ.ร. สพร. สพธอ. หน่วยงานที่มีงานบริการประชาชน และหน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ลดบทบาทภาครัฐและเปิดการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนอื่น	
เป้าหมาย : ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ ลดบทบาทภาครัฐส่วนกลาง กระจายอำนาจการบริหารในระดับพื้นที่ และเชื่อมต่อการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นจะนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์ที่ดีต่อประชาชน	
ตัวชี้วัด : (1) ความสำเร็จในการปรับปรุงโครงสร้างภาครัฐให้เหมาะสม สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต(ความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนร้อยละ 100) (2) ดัชนีการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Participation Index: EPI) ตามผลการสำรวจรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของสหประชาชาติ มีคะแนนไม่ต่ำกว่า 0.82	
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อน
1. กระจายอำนาจและลดบทบาทภาครัฐส่วนกลาง	1.1 แบ่งอำนาจ มอบอำนาจ และถ่ายโอนอำนาจจากภาครัฐส่วนกลางลงไปในระดับพื้นที่ ตลอดจนปรับโครงสร้างภาครัฐให้มีความเหมาะสม โดยการถ่ายโอนภารกิจที่ภาครัฐไม่จำเป็นต้องดำเนินการเองให้ภาคส่วนอื่นที่มีศักยภาพดำเนินการแทนหรือดำเนินการร่วมกับภาครัฐ และการยุบรวม/ยุบ เลิก หรือปรับบทบาทหรือภารกิจภาครัฐที่หมดความจำเป็นหรือไม่คุ้มค่าในการดำเนินการ รวมทั้งควบคุมอัตรากำลังของบุคลากรภาครัฐให้สอดคล้องกับบทบาทภารกิจ
	1.2 เสริมสร้างศักยภาพของจังหวัดและท้องถิ่นให้พร้อมรับการถ่ายโอนอำนาจ/ภารกิจจากภาครัฐส่วนกลาง
	1.3 ยกระดับบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ว่า CEO) ให้สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ได้ตาม เป้าหมายนโยบายสำคัญของรัฐบาล เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน การสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี
	1.4 ปลดล็อกกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้จังหวัดและท้องถิ่นสามารถบริหารทรัพยากร/แก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่มีศักยภาพดำเนินการเองได้
	2.1 เปิดข้อมูลภาครัฐ (Open Data) ให้ภาคส่วนอื่นเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้รวมถึงเพื่อเป็นการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน
2. เปิดการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน	2.2 พัฒนาระบบนิเวศภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย 9 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะพลเมืองตื่นรู้ (Active Citizen)
	2.3 บริหารงานในรูปแบบภาครัฐเครือข่ายที่ยึดประเด็นปัญหาเป็นตัวตั้งโดยภาครัฐเป็นฝ่ายสนับสนุนและเปิดให้ภาคส่วนอื่นที่มีความชำนาญเข้ามามีบทบาทร่วม
ตัวอย่างโครงการสำคัญ : 1) โครงการปรับบทบาทภาครัฐแนวใหม่เพื่ออนาคต เป็นการทบทวนบทบาทภารกิจของภาครัฐ การปรับโครงสร้างภาครัฐให้รองรับภารกิจใหม่ และเปิดให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามาร่วมจัดบริการสาธารณะหรือให้บริการแทนภาครัฐ (สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงาน ก.พ.) และ 2) โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยพัฒนาแพลตฟอร์มการมีส่วนร่วมที่สร้างพื้นที่และเครื่องมือให้ภาครัฐและประชาชนใช้ในการให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น รวมทั้งการตัดสินใจและดำเนินงานร่วมกัน [สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.)]	
หน่วยงานรับผิดชอบ : มท. สปน. สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สพร. และทุกส่วนราชการ	
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ขับเคลื่อนผลิตภาพภาครัฐด้วยนวัตกรรมและดิจิทัล	
เป้าหมาย : ภาครัฐมีความทันสมัย สามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาการทำงานและการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	

ตัวชี้วัด : (1) ความสำเร็จในการปรับกระบวนการงานภาครัฐที่สำคัญเข้าสู่ดิจิทัล (ร้อยละ 100) (2) ความสำเร็จในการปรับข้อมูลภาครัฐเป็นดิจิทัลที่มีมาตรฐาน และสามารถใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการตัดสินใจของภาครัฐ (ร้อยละ 100) (3) หน่วยงานภาครัฐผ่านการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 ระดับก้าวหน้าขึ้นไป (ร้อยละ 85)	
กลยุทธ์	แนวทางการขับเคลื่อน
1. ยกระดับการทำงานด้วยนวัตกรรมและดิจิทัล รวมถึงการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ	1.1 ปรับเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐทั้งหมดให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่ได้มาตรฐานและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้
	1.2 สร้างทักษะการใช้ข้อมูล (Data Literacy) และวัฒนธรรมการใช้ข้อมูล (Data Culture) 10 ในการทำงาน และการตัดสินใจให้แก่บุคลากรภาครัฐทุกระดับรวมถึงทักษะทางด้านดิจิทัล (Digital Skill) ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน
	1.3 ใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ เช่น ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในการคาดการณ์อนาคต
	1.4 พัฒนากลไกสร้างนวัตกรรมทางการบริหารและระบบนิเวศในการทำงาน ที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมในหน่วยงาน
2. ปรับระบบงาน งบประมาณบุคลากร และโครงสร้างภายในหน่วยงานให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัว	2.1 ปรับระบบงบประมาณให้หน่วยงานภาครัฐสามารถบริหารงบประมาณได้อย่างยืดหยุ่น มุ่งเน้นผลลัพธ์ สามารถตอบโจทย์ที่สำคัญและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างทันทั่วทั้ง
	2.2 ปรับระบบงาน บุคลากร และโครงสร้างภาครัฐให้เป็นรูปแบบที่มีความยืดหยุ่น คล่องตัว สามารถปรับเปลี่ยนไปตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป มุ่งเน้นระบบการทำงานแบบแนวราบ 11 โดยพัฒนากลไกให้หน่วยงานภาครัฐสามารถทดลองแนวทางการจัดโครงสร้างเพื่อความยืดหยุ่น คล่องตัว (OD Regulatory Sandbox) 12 ตลอดจนการจัดตั้งหน่วยงานเสมือนจริง 13 กรณีเป็นภารกิจที่มีความสำคัญจำเป็น โดยกำหนดประเภทและระยะเวลาคงอยู่ และให้มีการประเมินผลเมื่อครบกำหนดว่าจะจัดตั้งถาวร ยุบเลิกหรือขยายระยะเวลา
	2.3 พัฒนาระบบนิเวศการทำงานที่ส่งเสริมการเพิ่มผลิตภาพและเหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของคนรุ่นใหม่ รวมทั้งปรับภาพลักษณ์ของระบบราชการเพื่อดึงดูดคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถ
3. ปรับระบบงานภาครัฐให้มีความโปร่งใสไร้ทุจริตคอร์รัปชัน	3.1 ปรับกระบวนการงานภาครัฐให้เป็นดิจิทัลโดยทบทวนและออกแบบกระบวนการทำงานใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการร่วมกันระหว่างบุคลากรและระบบเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งเพื่อให้การปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชนผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลช่วยลดโอกาสในการเรียกรับผลประโยชน์ ลดปัญหาการใช้ดุลพินิจ และสามารถติดตามสถานะการดำเนินการได้ทุกขั้นตอน
	3.2 เร่งปรับกระบวนการทำงานด้วยแพลตฟอร์มที่ใช้ร่วมกัน เช่น ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถปรับกระบวนการทำงานให้เป็นดิจิทัลได้อย่างรวดเร็ว และช่วยลดต้นทุน
	3.3 พัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่สามารถวัดผลการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม
	3.4 พัฒนาระบบ/แพลตฟอร์มสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน
ตัวอย่างโครงการสำคัญ : 1) โครงการขับเคลื่อนการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมต่าง ๆ เข้าสู่ส่วนกลางเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการตัดสินใจดำเนินนโยบายสำคัญของรัฐบาล [โดยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (สสน.) และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) (สำนักงานสถิติแห่งชาติและสถาบันส่งเสริมการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ)] 2) โครงการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานภาครัฐสู่องค์กรดิจิทัล โดยเร่งการพัฒนาระบบงานที่มีลักษณะคล้ายกันในหลายหน่วยงานให้เป็นดิจิทัล (โดย สพร. และสำนักงาน ก.พ.) และ 3) โครงการพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐ โดยพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐที่สามารถวัดผลการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม เชื่อมโยงกับระบบการเลื่อนขั้น เลื่อนเงินเดือน (โดยสำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร.)	
หน่วยงานรับผิดชอบ : ดศ. สสน. สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานงบประมาณ (สปป.) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) สพร. และทุกส่วนราชการ	

4. ประโยชน์ของร่างยุทธศาสตร์ฯ

- 4.1 เป็นการวางทิศทางและเป้าหมายการขับเคลื่อนระบบราชการในภาพรวมที่ยั่งยืนและเป็นรูปธรรม
- 4.2 เป็นแนวทางสนับสนุนให้หน่วยงานพัฒนาระบบการทำงานให้มีความทันสมัย สามารถตอบสนองความคาดหวังของประชาชนรองรับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต
- 4.3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริการภาครัฐเพื่อตอบสนองประชาชนและประชาชนมีทางเลือกในการรับบริการที่หลากหลาย ทั้งถึงสะดวก ประหยัด และครอบคลุมความต้องการของประชาชนทุกกลุ่ม

5. สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สภาพัฒนาฯ) ในคราวประชุม ครั้งที่ 8/2566 เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2566 ได้มีมติเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ฯ และขอให้สำนักงาน ก.พ.ร. นำความเห็นของสภาพัฒนาฯ ไปพิจารณาปรับรายละเอียดของร่างยุทธศาสตร์ฯ ให้มีความชัดเจนก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์ฯ ตามความเห็นของ สศช. และปรับปรุงให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลแล้ว โดย ก.พ.ร. ในคราวประชุม ครั้งที่ 5/2566 เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2566 มีมติเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ฯ ฉบับปรับปรุงดังกล่าวเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐฯ ไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการกิจของหน่วยงานต่อไป

- 1 ในช่วงปี 2566 ซึ่งอยู่ระหว่างการเสนอ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนากระทรวงการ (พ.ศ. 2567-2570) ตามขั้นตอนแนวทางการเสนอแผนระดับที่ 3 นั้น สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เผยแพร่ทิศทางการพัฒนาระบบราชการในระยะ 5 ปีตาม (ร่าง) ยุทธศาสตร์ฯ ที่ ก.พ.ร. มีมติเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐฯ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2566 ควบคู่กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580)
- 2 เป็นการสำรวจข้อมูลความพึงพอใจจากประชาชนผู้ใช้บริการจากหน่วยงานของรัฐทั่วประเทศ (ส่วนราชการ จังหวัด องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)) โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ทั้งนี้ ในปี 2566 ผลสำรวจความพึงพอใจของประชาชนอยู่ที่ร้อยละ 83.24 เพิ่มขึ้นจากปี 2565 ที่มีร้อยละ 81.69
- 3 ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EDGI) เป็นการสำรวจและประเมินสมาชิกองค์การสหประชาชาติ จำนวน 193 ประเทศ ทุก 2 ปี โดยสำนักงานกิจการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ โดยในปี 2565 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 55 (คะแนน 0.766 คะแนน) ซึ่งค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน เช่น ประเทศเวียดนาม (อันดับ 86/0.678 คะแนน) เมียนมา (อันดับ 134/0.499 คะแนน) และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (อันดับ 159/0.376 คะแนน) จากการประสานสำนักงาน ก.พ.ร. แจ้งว่า การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในร่างยุทธศาสตร์ฯ เป็นการถ่ายทอดมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ในหมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบสนองประชาชนที่กำหนดค่าเป้าหมายไว้ไม่ต่ำกว่าอันดับที่ 40 ของโลกและมีคะแนนไม่ต่ำกว่า 0.82 (คะแนนเต็ม 1)
- 4 อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป็นการประเมินขีดความสามารถของประเทศในเขตเศรษฐกิจต่าง ๆ ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) สมรรถนะทางเศรษฐกิจ 2) ประสิทธิภาพของภาครัฐ 3) ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ และ 4) โครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งจัดทำและเผยแพร่เป็นประจำทุกปีโดย International Institute for Management Development (IMD) โดยสถานการณ์ในด้านประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Effectiveness) ในปี 2566 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 24 ดีขึ้นจากปี 2565 ที่อยู่ในอันดับที่ 31 และเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มภูมิภาคอาเซียน พบว่าประเทศไทยเป็นรองเพียงแค่ประเทศสิงคโปร์ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 7 ทั้งนี้ จากการประสานสำนักงาน ก.พ.ร. แจ้งว่า การกำหนดค่าเป้าหมายไว้ไม่ต่ำกว่าอันดับที่ 20 เพื่อให้ใกล้เคียงกับอันดับของประเทศไทยในช่วงปี 2563-2564 ซึ่งประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 23 และ 20
- 5 โครงการสำคัญ (Flagship Project) เป็นการยกระดับโครงการที่อยู่ภายใต้แผนงานของส่วนราชการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนากระทรวงการและมีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 6 กำหนดค่าเป้าหมายโดยอิงตามค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดในแผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 20 ที่กำหนดให้มีสัดส่วนกระบวนการที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลต่อกระบวนการทั้งหมดที่สามารถปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ภายในปี 2570
- 7 Biz Portal คือ ศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาครัฐ และ Citizen Portal คือ ศูนย์กลางในการบริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร
- 8 End to End Service คือ การให้บริการดิจิทัลหรือบริการทางออนไลน์แบบครบวงจร โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมให้บริการและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน
- 9 ระบบนิเวศภาครัฐแบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย คือ รูปแบบที่สำนักงาน ก.พ.ร. พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนภารกิจที่ไม่สามารถดำเนินการสำเร็จได้โดยภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว โดยยกระดับการทำงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของประชาชน ผ่านความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนในการแก้ไขปัญหาสำคัญร่วมกัน
- 10 วัฒนธรรมการใช้ข้อมูล (Data Culture) คือ การส่งเสริมให้ภาครัฐนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานแทนการใช้ความรู้สึกหรือประสบการณ์จากการดำเนินงานที่ผ่านมา
- 11 ระบบการทำงานแบบแนวราบ เป็นการออกแบบให้องค์กรไม่มีลำดับชั้นในการตัดสินใจสูงมากนักและการทำงานภายในองค์กรอยู่ในระดับเดียวกันมากที่สุด บุคลากรได้รับความไว้วางใจในการตัดสินใจและมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่เพื่อลดขั้นตอนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและช่วยลดความผิดพลาดในการสื่อสาร
- 12 แนวทางการจัดโครงสร้างเพื่อความยืดหยุ่น คล่องตัว (OD Regulatory Sandbox) คือ กลไกในการพัฒนาองค์กรในลักษณะของพื้นที่ทดลองโดยการผ่อนปรนข้อจำกัดและกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรค
- 13 จากการประสานสำนักงาน ก.พ.ร. แจ้งว่า หน่วยงานเสมือนจริงเป็นการตั้งหน่วยงานขึ้นมาในลักษณะคณะทำงานตามภารกิจสำคัญ ซึ่งมีโครงสร้าง มีการใช้งบประมาณ และมีกฎหมายในการจัดตั้ง โดยมีหัวหน้าภารกิจที่สามารถดึงบุคลากรจากหน่วยงานของรัฐมาดำเนินงานได้ ทั้งนี้ เมื่อครบระยะเวลาที่กำหนดจะมีการประเมินความจำเป็นในการคงอยู่ของหน่วยงานเสมือนจริงดังกล่าว

เรื่อง ผลการพิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ รวม 11 ญัตติ

คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการพิจารณา ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ รวม 11 ญัตติ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป

เรื่องเดิม

1. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (สผ.) ได้เสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ รวม 11 ญัตติ มาเพื่อดำเนินการ โดยได้ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ได้แก่ กุ้ง ปลา พืชผล พืชสวน พืชไร่ และปศุสัตว์ (สุกร ไก่ โค และกระบือ) เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าขนส่ง ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง และอาหารสัตว์ รวมทั้งมีการนำสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาจำหน่าย รวมทั้งโรคระบาดที่เกิดจากสัตว์ส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ จึงมีข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล เช่น ควรเข้าไปควบคุมต้นทุนการผลิต ควบคุมการนำเข้าจากต่างประเทศ ควบคุมการผูกขาด เร่งสร้างความร่วมมือด้านเขตการค้าเสรี (FTA) ผลักดันนโยบาย “ตลาดนำนวัตกรรมเสริมเพิ่มรายได้” โดยทำ Profile Market เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาดควมมีการแก้ไขปัญหาแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร รวมทั้งทบทวนการจัดโซนนิ่งในการทำเกษตรกรรมเพื่อตอบโจทย์คุณภาพของสินค้าและเป็นการลดรายจ่ายในการปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมกับพื้นที่ ทำให้ได้สินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่นง่ายต่อการตลาดในการเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภค นอกจากนี้รัฐบาลควรมีนโยบายการพักชำระหนี้ให้แก่เกษตรกร

2. คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (2 มกราคม 2567)

2.1 รับทราบญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ รวม 11 ญัตติ ตามที่ สผ. เสนอ

2.2 มอบหมายให้ กษ. เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบทั้งข้อเสนอแนะไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข้อเท็จจริง

กษ. ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 2 มกราคม 2567 โดยสรุปผลการพิจารณา ได้ดังนี้

1. ได้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยบริหารงบประมาณโครงการในการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตร เช่น ช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ การจัดหาแหล่งน้ำชลประทานสำหรับพืชผลทางการเกษตร การปศุสัตว์ และการประมง เพื่อทำให้ผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการของตลาด จัดทำแผนการผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค โดยมุ่งเน้นตลาดนำการผลิต เพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาด และจัดทำข้อมูลความต้องการผลผลิตทางการเกษตร รวมถึงข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้วางแผนการผลิตที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยรักษาเสถียรภาพด้านราคา

2. จัดทำมาตรการ/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำและต้นทุนการผลิตสูง ด้วยการบริหารจัดการผลผลิต ทั้งการกระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิตส่งเสริมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ส่งออก รวมทั้งส่งเสริมการบริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยมาตรการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรที่สำคัญ มีดังนี้

สินค้าเกษตรที่สำคัญ	ผลการดำเนินการ
1. สินค้าข้าว	มีคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติกำกับดูแล โดยมีมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต 2566/2567 จำนวน 4 โครงการ ดังนี้ 1. โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2566/67 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (7 พฤศจิกายน 2566) โดยให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สนับสนุนสินเชื่อให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรวงเงินสินเชื่อต่อต้นจำแนกเป็น ข้าวเปลือกหอมมะลิ ต้นละ 12,000 บาท ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ ต้นละ 10,500 บาท ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี ต้นละ 10,000 บาท ข้าวเปลือกเจ้า ต้นละ 9,000 บาท และข้าวเปลือกเหนียวเมล็ดยาวต้นละ 10,000 บาท โดยเกษตรกรจะได้รับค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวเปลือกในอัตราต้นละ 1,500 บาท สถาบันเกษตรกรที่รับซื้อข้าวเปลือกได้รับในอัตราต้นละ 1,000 บาท และเกษตรกรผู้ขายข้าวเปลือก ได้รับในอัตราต้นละ 500 บาท 2. โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกรปีการผลิต 2566/67คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (7 พฤศจิกายน 2566) โดยให้ ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และศูนย์ข้าวชุมชน วงเงินสินเชื่อ 10,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.85 ต่อปี โดยสถาบันเกษตรกรรับภาระดอกเบี้ย ร้อยละ 1 ต่อปี รัฐบาลรับภาระชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ 3.85 ต่อปี

	3. โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปีการผลิต 2566/67 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (14 พฤศจิกายน 2566) โดยให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร ในอัตราไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกินครัวเรือนละ 20 ไร่ หรือครัวเรือนละไม่เกิน 20,000 บาท 4. โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต 2566/67 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (28 พฤศจิกายน 2566) เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อเก็บสต็อกในรูปแบบข้าวเปลือกและข้าวสารโดยรัฐชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 4
2. สินค้ำมันสำปะหลัง	มีคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการมันสำปะหลังกำกับดูแล โดยมีมาตรการรักษาเสถียรภาพราคามันสำปะหลัง ปี 2566/67 จำนวน 4 โครงการ ดังนี้ 1. โครงการชดเชยดอกเบี้ยในการเก็บสต็อกมันสำปะหลัง ปี 2566/67 สนับสนุนดอกเบี้ยแก่ผู้ประกอบการ ลานมัน โรงแปง โรงงานเอทานอลที่กู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารของรัฐ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้สามารถรับซื้อมันสำปะหลังและแปรรูปเก็บสต็อกโดยไม่ต้องเร่งระบายผลผลิต เพื่อตึงผลผลิตส่วนเกินออกจากตลาด โดยรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 4 ต่อปี วงเงินงบประมาณ 300 ล้านบาท 2. โครงการยกระดับศักยภาพการแปรรูปมันสำปะหลัง โดยสนับสนุนเงินทุนให้แก่กลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย (วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน หรือกลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ ภายใต้การรับรองจากหน่วยงานภาครัฐ) เพื่อจัดหาเครื่องสับมันสำปะหลังขนาดเล็กพร้อมเครื่องยนต์และอุปกรณ์ตามคันเส้น จำนวน 650 เครื่อง เครื่องละไม่เกิน 15,000 บาท ให้เกษตรกรสามารถแปรรูปหัวมันสำปะหลังสดเป็นมันเส้นด้วยตัวเองและจำหน่ายให้แก่อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงงานเอทานอล ผู้เลี้ยงปศุสัตว์ ผู้ส่งออกได้โดยตรง งบประมาณ 10 ล้านบาท 3. โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมมันสำปะหลังและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกรปี 2566/67 โดยให้ ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกรใช้เป็นเงินทุนในการรับซื้อหัวมันสำปะหลังสด มันเส้นจากเกษตรกร และ/หรือสถาบันเกษตรกรที่มีสมาชิกประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์เป็นหลัก (สำหรับกรณีใช้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์) วงเงินสินเชื่อ 500 ล้านบาท โดยรัฐบาลรับภาระชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 3.85 สถาบันเกษตรกรรับภาระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1 4. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ปี 2566/67 โดยให้ ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อเพื่อเป็นเงินทุนในการพัฒนาการผลิตของเกษตรกรโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยใช้อัตราดอกเบี้ยตามโครงการฯ ในอัตรา MRR1 (ปัจจุบัน 6.975%) โดยคงอัตราดอกเบี้ยที่รัฐบาลรับภาระร้อยละ 3 และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ รับภาระในอัตรา MRR - 3% วงเงินงบประมาณ 41.40 ล้านบาท
3. สินค้าอ้อย	มีกระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย) เป็นหน่วยงานกำกับดูแลมาตรการและการแก้ไขปัญหาสินค้านอกระบบ
4. สินค้ายางพารา	มีคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติกำกับดูแล โดยมีการแย่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ซึ่งได้จัดทำมาตรการระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว ประกอบด้วย 1. มาตรการระยะสั้น ได้แก่ (1) ช่วยเหลือค่าครองชีพให้เกษตรกรชาวสวนยาง รายย่อยให้มีรายได้เพียงพอในการเลี้ยงชีพ (2) พัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูปและสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ และ (3) ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนเพื่อขึ้นขอใบรับรองมาตรฐานตามกฎหมาย EU-Deforestation2 2. มาตรการระยะปานกลาง ได้แก่ (1) เพิ่มการใช้ยางภายในประเทศ (2) แปรรูปยางพาราที่เหมาะสมกับพื้นที่ และส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตจาก ยางพาราขั้นต้นเป็นการแปรรูปขั้นกลาง (3) สร้างความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ และพัฒนาเครื่องมือการขยายคาร์บอนเครดิต3 เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ที่หลากหลาย (4) จัดหาช่องทางการจัดจำหน่ายให้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการสร้าง เครือข่ายและพันธมิตร เกษตรกรสถาบันเกษตรกร และตลาดกลาง และ (5) เร่งจัดทำใบรับรองมาตรฐานยางพาราและกำหนดคุณภาพของยางแปรรูปขั้นต้นให้ ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแปรรูปขั้นปลาย 3. มาตรการระยะยาว ได้แก่ (1) วิจัยและส่งเสริมการลงทุนแปรรูปผลิตภัณฑ์ ยางพารา (2) สร้างระบบตลาดซื้อขายยางพาราของประเทศไทยที่ใช้ในการ อ้างอิงของประเทศอื่น ๆ และ (3) ร่วมมือกับประเทศผู้ผลิตยางพาราที่สำคัญ ของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย ผ่านสภาไตรภาคียางระหว่างประเทศ
5. สินค้าปาล์มน้ำมัน	มีคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติกำกับดูแล โดยมีมาตรการดูแลช่วยเหลือรายได้แก่เกษตรกร เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนี้ 1. กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการรับซื้อผลปาล์มน้ำมัน โดยกำหนด “ห้ามมิให้ผู้ประกอบการจูงรับซื้อผลปาล์มน้ำมัน (ลานเท)

	กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ผลปาล์มน้ำมันร่วงอย่างไม่เป็นธรรมชาติ ไม่ว่าจะโดยใช้ ตะแกรง รางเหล้าสำหรับลำเลียงทะเลลาย ปาล์มน้ำมันที่เป็นตะแกรง อุปกรณ์หรือสิ่งอื่นใดสำหรับแยกผลปาล์มน้ำมันร่วง” ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพผลปาล์มน้ำมันและเพิ่มอัตราสกัดน้ำมันปาล์ม ส่งผลให้มีปริมาณน้ำมันปาล์มดิบทั้งระบบเพิ่มขึ้น ช่วยลดต้นทุนการผลิตและเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยได้อย่างยั่งยืน 2. จัดทำโครงสร้างราคาผลปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ซึ่งโครงสร้างดังกล่าวจะทำให้มีเกณฑ์โครงสร้างราคาที่เหมาะสม ต้นทุนที่แท้จริงและสอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา และราคาซื้อขายจะไม่ผันผวนและถูกกดราคา ทำให้เกษตรกรได้รับรายได้ที่เป็นธรรม
6. สิ้นค้าผลไม้	มีคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ (Fruit Board) กำกับดูแลโดยมีแนวทางการบริหารจัดการ ดังนี้ 1. ระยะสั้น จัดตั้งศูนย์รวบรวม/กระจาย ระดับพื้นที่เพื่อเร่งกระจายผลผลิตสร้าง Platform ข้อมูลด้านการผลิตเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งด้านการขนส่งและการตลาดทั้งในและต่างประเทศ และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาด 2. ระยะปานกลาง จัดทำแผนบริหารจัดการ เพื่อแก้ไขปัญหาผลผลิตกระจุกตัวส่งเสริมและสนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มเชื่อมโยงตลาดล่วงหน้า/เพิ่มช่องทาง 3. ระยะยาว ส่งเสริมการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ และประกันภัยพืชผลเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาผลไม้ไทย รวมทั้งส่งเสริมให้ไทยเป็นแหล่งผลิตตลาดผลไม้เมืองร้อนที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล
7. สิ้นค้าปศุสัตว์	กรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าปศุสัตว์ ดังนี้ 1. ใช้กลไกกำกับดูแลของคณะกรรมการรายชนิดสัตว์ เช่น สิ้นค้าสุกร ขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการนโยบายสุกรและผลิตภัณฑ์ สิ้นค้าโคกระบือ ขับเคลื่อน โดยคณะกรรมการนโยบายพัฒนาโคเนื้อ - กระบือ และผลิตภัณฑ์แห่งชาติ สิ้นค้าไก่ ขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด และสิ้นค้าแพะ ขับเคลื่อนโดยคณะทำงานพัฒนาด้านแพะและ 2. ประกาศชะลอการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งโคกระบือหรือซากโคซากกระบือ 3. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารแก้ไขปัญหาการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรที่ผิดกฎหมาย เพื่อแก้ไขปัญหา ป้องกันและปราบปรามสินค้าด้านการเกษตรที่ผิดกฎหมายต่าง ๆ โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4. ผลักดันการเปิดตลาดส่งออกโคและกระบือมีชีวิต รวมทั้งซากโคและซากกระบือไปยังสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และรณรงค์การบริโภคสินค้าเนื้อโคไทย 5. การบังคับใช้ระบบเบอร์หูแห่งชาติ (NID) เพื่อจัดทำฐานข้อมูลโคเนื้อทั้งระบบสำหรับการบริหารจัดการการผลิตและการตลาดทั้งในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว
8. สิ้นค้ากุ้ง	กรมประมง ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้ง โดยมีมาตรการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 1. โครงการลดต้นทุนการผลิตกุ้งทะเลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรมกุ้งทะเลอย่างยั่งยืน ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทะเลที่กู้เงินจาก ธ.ก.ส. ไปใช้ในการติดตั้งระบบอุปกรณ์ด้านพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar cell) ระบบควบคุมเครื่องเติมอากาศอัจฉริยะ และปรับปรุงโครงสร้างฟาร์มหรือโครงสร้างบ่อ โดยชดเชยดอกเบี้ยให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปีวงเงินกู้ไม่เกิน 3 ล้านบาท เป็นระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี (ไม่เกิน 20 พฤษภาคม 2569) 2. โครงการส่งเสริมการใช้ระบบ Solar Cell เพื่อลดต้นทุนการผลิต 3. โครงการอาหารกุ้งทะเลเชิงวิทยาศาสตร์เพื่อการเลี้ยงกุ้งทะเลสำหรับบริโภคภายในประเทศ ปี 2566 โดยขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร เพื่อช่วยลดต้นทุนค่าอาหารกุ้ง 4. กรมประมงได้ดำเนินการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 (แบบผง) และ ปม.2 (แบบน้ำ) เพื่อแจกจ่ายให้กับเกษตรกรเพื่อช่วยให้ต้นทุนการผลิตลดลง และได้ดำเนินการควบคุมการนำเข้ากุ้งทะเลจากต่างประเทศก่อนอนุญาตให้นำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยเมื่อสินค้ามาถึงประเทศไทย จะต้องถูกดำเนินการควบคุมโรคภายใต้พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 รวมทั้งจัดทำแนวทางการเฝ้าระวังโรคในกุ้งทะเลครอบคลุม ทั้งห่วงโซ่การผลิตตั้งแต่โรงเพาะฟัก โรงอนุบาล ฟาร์มเลี้ยง ตลอดจนสถานบรรจุสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก และเพื่อให้การตรวจพบโรคกุ้งที่เฝ้าระวังเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีความแม่นยำและสามารถเข้าจัดการแก้ไขปัญหาโรคได้ทันทั่วทั้ง 5. กษ. ได้ร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ในการผลักดันการขยายตลาดสินค้าเกษตรและประมงที่ไทยมีศักยภาพในเชิงรุก

	โดยเฉพาะในประเทศที่มีความตกลง FTA กับไทย รวมถึงอาศัยกลไกความร่วมมือที่มีอยู่ในการจับคู่ธุรกิจ
9. สินค้าปลากะพงขาว	กรมประมง ได้ดำเนินมาตรการ ดังนี้ - ยกระดับมาตรการควบคุมการนำเข้า เพิ่มความเข้มงวดในการเปิดตรวจสินค้าทุกครั้ง หากพบสารตกค้างให้แจ้งด่านอาหารและยาในพื้นที่ เพื่อดำเนินการเปรียบเทียบปรับ และสั่งทำลายหรือดำเนินการอื่นใดตามเห็นสมควร - ส่งเสริมการผลิตปลากะพงขาวให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดส่งเสริมการใช้ระบบ Solar Cell เพื่อลดต้นทุนการผลิต ส่งเสริมการใช้จุลินทรีย์ในการเลี้ยง เพื่อช่วยควบคุมคุณภาพน้ำ ควบคุมการเกิดกลิ่นโคลน ลดต้นทุนการใช้ยาและสารเคมี และลดต้นทุนการเปลี่ยนถ่ายน้ำ และส่งเสริมให้มีการขายผ่านร้านค้าของกรมประมง “Fisherman Shop” (ออฟไลน์) ที่มีทุกจังหวัดหรือช่องทางออนไลน์ผ่าน “Fisheries Shop” รวมทั้งกรมประมงอยู่ระหว่างการเจรจาทำข้อตกลงการส่งออกปลากะพงขาวกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

1 MRR (Minimum Retail Rate) คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำที่ธนาคารใช้ในการปล่อยสินเชื่อให้ลูกค้ารายย่อยขึ้นได้สำหรับเงินกู้ทุกประเภทที่มีกำหนดระยะเวลานาน เช่น สินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อบ้าน สินเชื่อบัตรเครดิต เป็นต้น ถือเป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงแบบลอยตัวที่ธนาคารพาณิชย์ใช้กันมากที่สุดในธุรกรรมการให้สินเชื่อ

2 EU Deforestation-free products คือ กฎหมายที่ห้ามนำเข้าหรือส่งออกสินค้าที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำลายป่าไม้เข้าสู่ตลาดของสหภาพยุโรป

3 คาร์บอนเครดิต (Carbon credit) คือ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่โครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมแต่ละโครงการสามารถลดหรือกักเก็บได้เมื่อได้รับการรับรองแล้วสามารถนำไปซื้อขายในตลาดคาร์บอนเครดิตได้ (ผู้ผลิตคาร์บอนเครดิตจะมาจากภาคพลังงาน การขนส่งเกษตรกรรม และป่าไม้)

เรื่อง สรุปภาพรวมดัชนีเศรษฐกิจการค้าประจำเดือนพฤษภาคม 2567

คณะรัฐมนตรีรับทราบสรุปภาพรวมดัชนีเศรษฐกิจการค้าประจำเดือนพฤษภาคม 2567 ตามที่กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) เสนอ ดังนี้
สาระสำคัญ และข้อเท็จจริง

1. สรุปภาพรวมดัชนีเศรษฐกิจการค้าเดือนพฤษภาคม 2567 ดังนี้

ดัชนีราคาผู้บริโภคของไทย เดือนพฤษภาคม 2567 เท่ากับ 108.84 เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคม 2566 ซึ่งเท่ากับ 107.19 ทำให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปสูงขึ้นร้อยละ 1.54 (YoY) โดยมีปัจจัยสำคัญจากการสูงขึ้นของราคาสินค้าในกลุ่มพลังงาน ได้แก่ ค่ากระแสไฟฟ้า ซึ่งเป็นปัจจัยชั่วคราวจากฐานราคาที่ต่ำในปีก่อน น้ำมันเบนซินและแก๊สโซฮอล์ ตามสถานการณ์ราคาพลังงานในตลาดโลกรวมถึงฝักสด และไข่ไก่ เนื่องจากสภาพอากาศร้อนส่งผลให้ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดน้อยลง สำหรับราคาสินค้าและบริการอื่น ๆ ส่งผลกระทบต่อภาวะเงินเฟ้อไม่มากนัก

อัตราเงินเฟ้อของไทยเมื่อเทียบกับต่างประเทศ ข้อมูลล่าสุดเดือนเมษายน 2567 พบว่า อัตราเงินเฟ้อของไทยสูงขึ้นร้อยละ 0.19 ซึ่งยังคงอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีอัตราเงินเฟ้อต่ำ โดยอยู่ระดับต่ำอันดับ 6 จาก 129 เขตเศรษฐกิจที่ประกาศตัวเลข และอยู่ในระดับต่ำสุดในอาเซียนจาก 7 ประเทศที่ประกาศตัวเลข (สปป.ลาว เวียดนาม สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย)

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปที่สูงขึ้นร้อยละ 1.54 (YoY) ในเดือนนี้ มีการเคลื่อนไหวของราคาสินค้าและบริการ ดังนี้

หมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ สูงขึ้นร้อยละ 1.13 จากการสูงขึ้นของราคาสินค้าสำคัญ กลุ่มอาหารสด อาทิ ฝักสด (ถั่วฝักยาว มะเขือเทศ มะเขือ กะหล่ำปลี ชিং ผักชี) ผลไม้สด (มะม่วง ฝรั่ง กล้วยหอม) ข้าวสารเจ้า ข้าวสารเหนียว ไข่ไก่ และไข่เป็ด กลุ่มอาหารบริโภคในบ้านและนอกบ้าน (กับข้าวสำเร็จรูปกึ่งสำเร็จรูป อาหารตามสั่ง ข้าวราดแกง) กลุ่มเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ (กาแฟสำเร็จรูป น้ำหวาน) และกลุ่มเครื่องประกอบอาหาร (น้ำตาลทราย น้ำพริกแกง มะพร้าว (ผลแห้ง/ชุด) ขณะที่ยังมีสินค้าอีกหลายรายการที่ราคาลดลง อาทิ เนื้อสุกร มะนาว ปลาหู น้ำมันพืช และกระเทียม เป็นต้น

หมวดอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม สูงขึ้นร้อยละ 1.84 จากการสูงขึ้นของราคาสินค้าสำคัญ โดยเฉพาะกลุ่มน้ำมันเชื้อเพลิง (แก๊สโซฮอล์ 91 95 และ E20 น้ำมันเบนซิน 95) กลุ่มเคหสถาน (ค่ากระแสไฟฟ้า ค่าเช่าบ้าน) กลุ่มค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล (แปรงทาสี ยาสีฟัน ค่าแต่งผมสตรี) กลุ่มยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ (สุรา บุหรี่ ไวน์) อย่างไรก็ตาม ยังมีสินค้าสำคัญหลายรายการที่ราคาลดลง อาทิ น้ำมันดีเซล ผงซักฟอก ผลิตภัณฑ์ป้องกันและบำรุงผิว สบู่ตัว เสื้อยืดบุรุษและสตรี และเสื้อเชิ้ตบุรุษ และสตรี เป็นต้น

เงินเฟ้อพื้นฐาน (เงินเฟ้อทั่วไป เมื่อหักอาหารสดและพลังงานออก) สูงขึ้น ร้อยละ 0.39 (YoY) แรงตัวขึ้นเล็กน้อยจากเดือนเมษายน 2567 ที่สูงขึ้นร้อยละ 0.37 (YoY)

ดัชนีราคาผู้บริโภคเดือนพฤษภาคม 2567 เมื่อเทียบกับเดือนเมษายน 2567 สูงขึ้นร้อยละ 0.63 (MoM) ตามการสูงขึ้นของหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 1.37 ปรับสูงขึ้นตามราคาฝักสด (มะเขือ ถั่วฝักยาว มะเขือเทศ ต้นหอม กะหล่ำปลี พริกสด) ไข่ไก่ เนื้อสุกร และผลไม้สด (แตงโม มะม่วง กล้วยน้ำว้า) ขณะที่ มะนาว ข้าวสารเจ้า ส้มเขียวหวาน และนมเปรี้ยว ราคาลดลงจากเดือนที่ผ่านมา และหมวดอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม สูงขึ้นร้อยละ 0.09 ตามการสูงขึ้นของราคาน้ำมันดีเซล อย่างไรก็ตาม ยังมีสินค้าสำคัญที่ราคาลดลง อาทิ ค่าโดยสารเครื่องบิน ผลิตภัณฑ์ซักผ้า (น้ำยาซักแห้ง) และสารกำจัดแมลง เป็นต้น

ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป เฉลี่ย 5 เดือน (มกราคม - พฤษภาคม) ของปี 2567 เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2566 ลดลงร้อยละ 0.13 (AoA)

2. แนวโน้มเงินเฟ้อ

แนวโน้มอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเดือนมิถุนายน 2567 คาดว่าจะปรับสูงขึ้นในอัตราชะลอตัว โดยมีสาเหตุสำคัญจาก (1) ผลกระทบจากฐานราคาต่ำของค่ากระแสไฟฟ้าลดลง (2) การต่ออายุมาตรการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้าของครัวเรือน อีก 4 เดือน (พ.ค. - ส.ค. 2567) (3) ราคาสินค้าเกษตรโดยเฉพาะฝักสดมีแนวโน้มลดลง หลังสิ้นสุดสภาพอากาศร้อนจัด และเข้าสู่ฤดูฝนอย่างเป็นทางการ และ (4) การเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ระดับต่ำทำให้ผู้ประกอบการมีข้อจำกัดในการส่งผ่านต้นทุนไปยังราคาขายรวมทั้งผู้ประกอบการรายใหญ่มีการทำโปรโมชั่นส่งเสริมการขาย ขณะที่ปัจจัยที่ทำให้สินค้าบางชนิดยังอยู่ในระดับสูง ได้แก่ (1) ราคาน้ำมันดีเซลภายในประเทศที่กำหนดเพดานราคาไม่เกิน 33.00 บาท ต่อลิตร ซึ่งสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน (2) มาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวเมืองรอง และ (3) ความไม่แน่นอนจากผลกระทบของความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ อาจทำให้อาหารน้ำมันและค่าระวางเรือปรับตัวสูงขึ้นได้ ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนการนำเข้าสินค้าปรับตัวสูงขึ้นตาม

ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ยังคงคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อทั่วไป ปี 2567 อยู่ระหว่างร้อยละ 0.0-1.0 (ค่ากลางร้อยละ 0.5) ซึ่งเป็นอัตราที่สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันและหากสถานการณ์เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ จะมีการทบทวนอีกครั้ง

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคโดยรวม เดือนพฤษภาคม 2567 ปรับตัวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 52.4 จากระดับ 51.9 ในเดือนก่อนหน้า และปรับเพิ่มขึ้นเป็นเดือนแรกหลังจากลดลงต่อเนื่อง 6 เดือน (ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2566) และอยู่ในช่วงเชื่อมั่นติดต่อกันเป็นเดือนที่ 18 (ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2565) สำหรับดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคในปัจจุบันปรับ ลดลงมาอยู่ที่ระดับ 44.1 จากระดับ 44.5 ขณะที่ดัชนีความเชื่อมั่น ผู้บริโภคในอนาคต (3 เดือนข้างหน้า) ปรับเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 57.9 จากระดับ 56.8 สาเหตุการปรับเพิ่มขึ้นโดยรวม คาดว่ามาจาก (1) ภาวการณ์ ท่องเที่ยวขยายตัวต่อเนื่อง ส่งผลดีต่อภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เกิดการจ้างงานและเพิ่มรายได้ (2) การเร่งเบิกจ่ายงบประมาณ ปี 2567 จะช่วยขับเคลื่อน ให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจส่งผลให้เศรษฐกิจไทยในครึ่งปีหลังของปี 2567 ขยายตัวเพิ่มขึ้น และ (3) ภาวการณ์ส่งออกที่มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ภาคการผลิตในช่วงครึ่งปีหลังปรับตัวดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภคยังกังวลเศรษฐกิจไทยที่ฟื้นตัวช้า ราคาพลังงานและค่าครองชีพ และอัตรา ดอกเบี้ยที่ยังอยู่ในระดับสูง

เรื่อง ขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อดำเนินมาตรการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้าให้แก่ประชาชน สำหรับค่าไฟฟ้า ประจำเดือนมกราคมถึงเมษายน 2567

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ใช้จ่ายงบประมาณในวงเงิน 1,939.75 ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น สำหรับค่าไฟฟ้า เดือนมกราคมถึงเมษายน 2567 เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้าให้แก่ประชาชน โดยเป็นกรอบวงเงินของ กฟน. จำนวน 1,583.45 ล้านบาท โดยให้ กฟน. จำนวน 356.30 ล้านบาท และเป็นกรอบวงเงินของ กฟภ. และ กฟภ. เบิกจ่ายเงินจากสำนักงานงบประมาณ (สปป.) ต่อไป ตามที่กระทรวงมหาดไทย (มท.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

มท. รายงานว่า

1. จากสถานการณ์ราคาพลังงานที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ราคาพลังงานของประเทศมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้น ดังนั้น เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้าให้แก่ประชาชน มท. โดย กฟน. และ กฟภ. ได้ดำเนินการตามมาตรการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้าให้แก่ประชาชน สำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัยที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน 300 หน่วยต่อเดือน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2566 สำหรับค่าไฟฟ้าประจำเดือน มกราคมถึงเมษายน 2567 (ให้ส่วนลดค่าไฟฟ้าจำนวน 21 สตางค์ต่อหน่วย ก่อนการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งสามารถประมาณการงบประมาณที่ใช้ดำเนินการได้ ดังนี้

ใบแจ้งค่าไฟฟ้า ประจำเดือน	กฟน.		กฟภ.		รวม	
	ผู้ใช้ไฟฟ้า (ล้านราย)	วงเงิน (ล้านบาท)	ผู้ใช้ไฟฟ้า (ล้านราย)	วงเงิน (ล้านบาท)	ผู้ใช้ไฟฟ้า (ล้านราย)	วงเงิน (ล้านบาท)
มกราคมถึงเมษายน 2567	2.38	356.30	15.35	1,583.45	17.73	1,939.75

2. สปป. แจ้งว่า นายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้ มท. โดย กฟน. และ กฟภ. ใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ไปพลางก่อน งบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ในกรอบวงเงินจำนวนทั้งสิ้น 1,939.75 ล้านบาทแล้วโดยให้เบิกจ่ายในงบเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป โดยให้จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบฯ เพื่อขอทำความตกลงในรายละเอียดกับ สปป. ตามขั้นตอนต่อไป

3. มท. แจ้งว่า การช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนและลดภาระค่าไฟฟ้า/ค่าครองชีพแก่กลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย (ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทที่ 1 บ้านอยู่อาศัย ตามประกาศโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าในปัจจุบันของ กฟน. และ กฟภ.) ที่ได้รับผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นของราคาไฟฟ้าซึ่งเป็นสาธารณูปโภคพื้นฐานรวมถึงช่วยให้เศรษฐกิจไทยในภาพรวมสามารถขับเคลื่อนได้ในระยะต่อไป

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการตามแนวทางการประเมิน Business Ready (B-READY) ของธนาคารโลก

คณะรัฐมนตรีรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินการตามแนวทางการประเมิน Business Ready (B-READY) ของธนาคารโลก และการมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละด้านเร่งดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY) ของธนาคารโลกตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เสนอ โดยให้สำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับความเห็นของกระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานปรมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และข้อสังเกตของกระทรวงพาณิชย์ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สาระสำคัญของเรื่อง

ก.พ.ร. รายงานว่า

1. ธนาคารโลกได้จัดทำรายงาน Doing Business ซึ่งเป็นรายงานประจำปีที่ทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เพื่อเสนอผลการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยประเทศไทยได้รับการจัดอันดับจากธนาคารโลกอย่างต่อเนื่องและในรายงาน Doing Business 2020 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 21 จาก 190 ประเทศทั่วโลก อย่างไรก็ตาม ธนาคารโลกได้แจ้งยกเลิกการจัดทำรายงาน Doing Business เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2564 เนื่องจากพบความผิดปกติของข้อมูลในรายงาน Doing Business 2018 และ Doing Business 2020

2. ธนาคารโลกได้ประกาศแนวทางประเมิน Business Ready (B-READY) เพื่อใช้ทดแทนการประเมินเพื่อจัดอันดับความยาก-ง่าย ในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) โดยการเก็บข้อมูลการประเมิน Business Ready (B-READY) ในประเทศไทยของธนาคารโลกจะเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2567 และมีกำหนดประกาศผลการประเมินในปี 2569 ดังนั้นประเทศไทยต้องเร่งดำเนินการปรับปรุงบรรยากาศในการประกอบธุรกิจและการลงทุนให้พร้อมสำหรับการประเมินภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยเกณฑ์การประเมิน Business Ready (B-READY) สรุปได้ดังนี้

ขอบเขตการประเมินแบ่งตามวงจรธุรกิจออกเป็น 10 ด้าน	
(1) การเข้าสู่ธุรกิจ (Business Entry)	(2) ที่ตั้งธุรกิจ (Business Location)
(3) การเชื่อมต่อสาธารณูปโภค (Utility Connections)	(4) แรงงาน (Labor)
(5) บริการทางการเงิน (Financial Services)	(6) การค้าระหว่างประเทศ (International Trade)
(7) การจัดเก็บภาษี (Taxation)	(8) การระงับข้อพิพาท (Dispute Resolution)
(9) การแข่งขันทางการตลาด (Market Competition)	(10) การล้มละลายทางธุรกิจ (Business Insolvency)
ตัวชี้วัดย่อย 798 ตัวชี้วัด	
(เดิมตัวชี้วัดย่อยของ Doing Business มี 202 ตัวชี้วัด)	

ประเมินภายใต้ 3 เสาหลัก (Pillars)		
(1) กรอบการกำกับดูแล (Regulatory Framework)	(2) การบริการสาธารณะ (Public Services)	(3) ประสิทธิภาพ (Efficiency)
ให้ความสำคัญกับการประเมินใน 3 ประเด็นสำคัญ (Critical Themes) ที่กำลังมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกยุคใหม่ ได้แก่ (1) การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ (Digital Adoption) (2) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability) และ (3) เพศสภาพ (Gender)		

3. แนวทางการดำเนินการของภาครัฐเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY) ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งดำเนินการเพื่อปรับปรุงบรรยากาศในการประกอบธุรกิจและการลงทุนให้พร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY) ของธนาคารโลกดังนี้

3.1 เร่งดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามตัวชี้วัดของการประเมิน Business Ready (B-READY) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability) และประเด็นเพศสภาพ (Gender) ซึ่งเป็นประเด็นใหม่ที่ไม่เคยมีการประเมินในรายงาน Doing Business

3.2 พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนเป็นอิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานและพัฒนาระบบหลังบ้าน (Bank Office) ของแต่ละหน่วยงานให้เชื่อมโยงกัน เพื่อลดขั้นตอนระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรวมทั้งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างแท้จริง

3.3 ปรับปรุงและพัฒนางานบริการประชาชนโดยคำนึงถึงบริบททั้งในมิติทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคตด้วย

3.4 สื่อสารการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมิน Business Ready (B-READY) และความก้าวหน้าในการดำเนินการของภาครัฐให้ภาคเอกชนและประชาชนทราบอย่างต่อเนื่องก่อนที่ธนาคารโลกจะเริ่มเข้ามาสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในประเทศไทยในเดือนตุลาคม 2567

4. การดำเนินการที่ผ่านมาของสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY) ดังนี้

4.1 จัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการประเมิน Business Ready (B-READY) และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงบรรยากาศในการประกอบธุรกิจและการลงทุนของประเทศไทย ซึ่งรวมถึงการจัดประชุมย่อย (Focus Group) ร่วมกับภาคเอกชนใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านแรงงาน ด้านการแข่งขันทางการตลาด และด้านที่ตั้งธุรกิจ ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน 2566

4.2 ดำเนินโครงการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ระยะที่ 3 (Doing Business Phase 3) ร่วมกับธนาคารโลก เพื่อศึกษาแนวทางและจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจของประเทศไทยและเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY) ใน 3 ด้าน ได้แก่ การชำระภาษี ด้านการค้าระหว่างประเทศ และด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

4.3 สื่อสารการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมิน Business Ready (B-READY) และความก้าวหน้าในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจและการลงทุนของประเทศไทยให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทราบ โดยได้จัดทำสื่อในรูปแบบ Infographic และวารสารรายไตรมาส “Good Governance on the Move”

5. แนวทางการดำเนินการต่อไปของสำนักงาน ก.พ.ร.

5.1 ส่งเสริมการสื่อสารการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมิน Business Ready (B-READY) ให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง

5.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัดตามแนวทางการประเมิน Business Ready (B-READY) เพื่อนำไปกำหนดเป็นตัวชี้วัดในการขับเคลื่อนให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

5.3 เก็บข้อมูลการปฏิรูป (Reform) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งที่ได้ดำเนินการไปแล้วหรืออยู่ระหว่างการดำเนินการ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิรูปที่สอดคล้องกับกรอบการประเมิน Business Ready (B-READY) ด้วย

5.4 วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคเอกชนที่ได้จากประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) 3 ด้าน ได้แก่ ด้านแรงงาน ด้านการแข่งขันทางการตลาด และด้านที่ตั้งธุรกิจ นำไปประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจให้สอดคล้องกับการประเมิน Business Ready (B-READY) และความต้องการของภาคเอกชน

5.5 นำผลการศึกษาและข้อเสนอแนะที่ได้จากโครงการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ระยะที่ 3 (Doing Business Phase 3) ไปหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลักดันการปรับปรุงสภาพแวดล้อมการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจของทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการชำระภาษี ด้านการค้าระหว่างประเทศ และด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ให้พร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY)

5.6 วิเคราะห์ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) เกี่ยวกับการปฏิรูปภาครัฐเพื่อการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจจากกลุ่มเป้าหมายที่คาดว่าจะอยู่ในการเก็บข้อมูลด้วยการสำรวจระดับองค์กร (Enterprise Survey) ของธนาคารโลก เพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำรายงาน Business Ready (B-READY)

5.7 จัดทำวารสารรายไตรมาส “Good Governance on the Move” เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจและการลงทุนของประเทศไทย

5.8 มอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY) แต่ละด้าน มีรายละเอียดตามข้อ 6

6. การมอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY)

เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับปรุงบรรยากาศในการประกอบธุรกิจและการลงทุนให้พร้อมสำหรับการประเมิน Business Ready (B-READY) จึงเห็นความหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านและประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการปฏิรูป	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. ด้านการเข้าสู่ธุรกิจ (Business Entry) เช่น การใช้เลขทะเบียนเดียวในการเริ่มต้นธุรกิจ ปรับปรุงแบบฟอร์มให้ง่าย รวมขั้นตอนการจดทะเบียนธุรกิจ การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและการขึ้นทะเบียนนายจ้างการแจ้งชื่อผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง 2 ลดข้อจำกัดและปรับปรุงขั้นตอนสำหรับผู้ประกอบการชาวต่างชาติ	- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (เจ้าภาพหลัก) - กรมสรรพากร - สำนักงานประกันสังคม - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.)
2. ด้านที่ตั้งธุรกิจ (Business Location) เช่น ลดระยะเวลา ขั้นตอน และค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนทรัพย์สินและการขออนุญาตก่อสร้าง เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการข้อพิพาทด้านที่ดิน ลดข้อจำกัดและปรับปรุงขั้นตอนด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน และการขออนุญาตก่อสร้างสำหรับผู้ประกอบการชาวต่างชาติ อำนวยความสะดวกในการเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) มีการบังคับใช้กฎหมายอาคารอนุรักษ์พลังงาน	- กรมที่ดิน (เจ้าภาพหลัก) - กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - กรมโยธาธิการและผังเมือง - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - กรุงเทพมหานคร
3. ด้านการเชื่อมต่อสาธารณูปโภค (Utility Services) เช่น ลดระยะเวลา ขั้นตอน และค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อสาธารณูปโภค ทบทวนการกำหนดอัตราค่าบริการการใช้ไฟฟ้า ประปา และอินเทอร์เน็ต จัดทำมาตรฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity)	- การไฟฟ้านครหลวง (เจ้าภาพหลัก) - สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน - การประปานครหลวง - บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)
4. ด้านแรงงาน (Labor) เช่น ทบทวนกฎระเบียบด้านแรงงานให้เป็นมาตรฐานสากลและสอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ดี ลดขั้นตอน ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการจัดการด้านแรงงาน ประกันสังคม และการจัดการกรณีพิพาทด้านแรงงาน	- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (เจ้าภาพหลัก) - สำนักงานประกันสังคม
5. ด้านบริการทางการเงิน (Financial Services) เช่น พัฒนากฎระเบียบที่ระบุเรื่องการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า (Customer Due Diligence: CDD) 3 เพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยง และเก็บข้อมูลการเข้าถึงสินเชื่อ พัฒนาระบบชำระอิเล็กทรอนิกส์ (EPayment) เชื่อมโยงข้อมูลหลักประกันทางธุรกิจ 4 ระหว่างหน่วยงานเจ้าของข้อมูลทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจผ่านระบบหลักประกันทางอิเล็กทรอนิกส์ การรวบรวมข้อมูลเครดิตโดยดึงข้อมูลการชำระค่าสาธารณูปโภค	- ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) (เจ้าภาพหลัก) - กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - หน่วยงานเจ้าของข้อมูล ทรัพย์สินที่จะใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจ - บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด
6. ด้านการค้าระหว่างประเทศ (International Trade) เช่น พัฒนาระบบ National Single Window (NSW) 5 และ National Digital Trade Platform (NDTP) 6 ให้เป็นมาตรฐานสากล พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ท่าเรือ ชายแดนและท่าอากาศยาน ลดข้อจำกัดในการจ้างงานชาวต่างชาติ และการเข้าสู่ตลาด พัฒนากฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้มี มาตรฐาน มีความเป็นสากลและสามารถ คาดเดาได้ ทั้งด้านการค้าระหว่างประเทศและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Digital Trade)	- กรมศุลกากร (เจ้าภาพหลัก) - กรมการค้าต่างประเทศ - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - การท่าเรือแห่งประเทศไทย - บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) - กรมการจัดหางาน - สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง - หน่วยงานเจ้าของใบอนุญาตในการนำเข้าและส่งออก
7. ด้านการจัดเก็บภาษี (Taxation) เช่น ลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการจัดการด้านภาษีขยายการใช้ใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ มีการดำเนินการด้านภาษีสิ่งแวดล้อมประสานงานร่วมกันกับสำนักงานประกันสังคมในการตรวจสอบบัญชีเงินเดือนของผู้ประกันตน	- กรมสรรพากร (เจ้าภาพหลัก) - สำนักงานประกันสังคม
8. ด้านการระงับข้อพิพาท (Dispute Resolution) เช่น มีการกำหนดระยะเวลามาตรฐานในการจัดการคดีรวมถึงระยะเวลาที่ใช้ในการบังคับคดี มีกลไกการไกล่เกลี่ยอนุญาโตตุลาการ	- สำนักงานศาลยุติธรรม (ศย.) (เจ้าภาพหลัก)

การระงับข้อพิพาททางเลือก 7	
9. ด้านการแข่งขันทางการตลาด (Market Competition) เช่น มีมาตรการสนับสนุนกลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงตลาดของภาครัฐ ลดการใช้วิธีเฉพาะเจาะจงในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ตรวจสอบและพัฒนากฎระเบียบเพื่อป้องกันการผูกขาดทางการค้า	- กรมบัญชีกลาง (เจ้าภาพหลัก) - สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ - สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (สำนักงาน กคค.)
10. ด้านการล้มละลายทางธุรกิจ (Business Insolvency) เช่น มีกระบวนการล้มละลายแบบพิเศษสำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ปรับปรุงกระบวนการล้มละลายและฟื้นฟูการให้มีประสิทธิภาพจัดตั้งศาลขึ้นนัยพิเศษด้านการล้มละลายหรือมีผู้พิพากษาเฉพาะด้านการล้มละลาย	- กรมบังคับคดี (เจ้าภาพหลัก) - ศย.

7. ก.พ.ร. ในคราวประชุมครั้งที่ 5/2566 เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2566 มีมติรับทราบรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการตามแนวทางการประเมิน Business Ready (B-READY) ของธนาคารโลก และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบต่อไป

1 ธนาคารโลกได้ตรวจสอบเป็นการภายในแล้วพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่มีเจตนาไม่บริสุทธิ์โดยเจ้าหน้าที่ของธนาคารโลก โดยการเปลี่ยนแปลงข้อมูลดังกล่าว ทำให้ข้อมูลของเงินในรายงาน Doing Business 2018 และข้อมูลของชาวคูเวตและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในรายงานตัว Doing Business 2020 ตีกว่าข้อมูลที่ควรจะเป็นและข้อมูลของอาเซอร์ไบจานในรายงาน Doing Business 2020 ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ต่อมาธนาคารโลกได้เผยแพร่รายงานผลการสืบสวนเรื่องดังกล่าวที่จัดทำโดยสำนักงานกฎหมายจากภายนอกพบว่า มีผู้บริหารระดับสูงของธนาคารโลกใช้อิทธิพลกดดันให้มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลดังกล่าว

2 ตามกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. 2563 “ผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง” หมายความว่าบุคคลธรรมดาที่เป็นเจ้าของที่แท้จริงหรือมีอำนาจควบคุมความสัมพันธ์ทางธุรกิจของลูกค้ากับสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการซึ่งตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 (บุคคลที่มีหน้าที่ต้องรายการการทำธุรกรรมต่อสำนักงานป.ง. เช่น ผู้ประกอบอาชีพที่ปรึกษาการลงทุน ผู้ประกอบอาชีพค้าอัญมณี เพชรพลอย ทองคำ) หรือบุคคลที่ลูกค้าทำธุรกรรมแทน รวมถึงบุคคลผู้ใช้อำนาจควบคุมนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย

3 การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า (Customer Due Diligence: CDD) เป็นมาตรการคัดกรองลูกค้าของสถาบันการเงินและผู้ประกอบการอาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยต้องมีกระบวนการในการระบุและพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้า และประเมินและบริหารความเสี่ยงของลูกค้าทุกราย รวมทั้งตรวจสอบธุรกรรมที่ลูกค้าได้ทำขึ้นเพื่อบริหารและบรรเทาความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องซึ่งที่ผ่านมาพบว่า ผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของประเทศไทยยังมีข้อบกพร่องในกรอบด้านกฎหมายหลายประการ รวมถึงหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการทดสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงของลูกค้า

4 พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 ครบถ้วนเพื่อรองรับการนำทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจมาใช้เป็นประกันการชำระหนี้ในลักษณะที่ไม่ต้องส่งมอบการครอบครองแก่เจ้าหนี้โดย “สัญญาหลักประกันทางธุรกิจ” คือสัญญาซึ่งคู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง เรียกว่าผู้ให้หลักประกัน ตราทรัพย์สินไว้แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ผู้รับประกัน เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้โดยไม่ต้องมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้รับหลักประกัน และ “หลักประกัน” ได้แก่ทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้ (1) จักรการ (2) สิทธิเรียกร้อง (3) อสังหาริมทรัพย์ที่ผู้ให้หลักประกันใช้ในการประกอบธุรกิจ เช่น เครื่องจักร สินค้าคงคลัง หรือวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้า (4) อสังหาริมทรัพย์ในกรณีให้ผู้ให้หลักประกันประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์โดยตรง (5) ทรัพย์สินทางปัญญา และ (6) ทรัพย์สินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

5 ระบบ National Single Window (NSW) เป็นระบบบริการเชื่อมโยงข้อมูลหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจสำหรับการนำเข้าส่งออก และโลจิสติกส์ เน้นการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ (Government to Government: G2G) และหน่วยงานของรัฐกับภาคเอกชน (Business to Government: B2G) โดยเชื่อมโยงข้อมูลแบบไร้เอกสารระหว่างกรมศุลกากรและผู้ประกอบการค้าธนาคาร บริษัทเรือ สายการบิน หน่วยงานรัฐต่าง ๆ และรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการบริการแบบเบ็ดเสร็จจากการติดต่อเพียงจุดเดียวไม่ต้องกรอกข้อมูลซ้ำซ้อนกัน มีการใช้ข้อมูลร่วมกันกับทุกองค์กรที่เกี่ยวข้อง และการเชื่อมโยงข้อมูลไปอนุญาตและใบรับรองระหว่างหน่วยงานภาครัฐภายในประเทศและระหว่างประเทศมีกรมศุลกากรเป็นเจ้าภาพ

6 แพลตฟอร์มการค้าระหว่างประเทศของไทย (National Digital Trade Platform: NDTP) เป็นแพลตฟอร์มกลางในการเชื่อมโยงและส่งผ่านข้อมูลไปยังระบบดิจิทัลของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาคการประกันภัย ภาคการเงิน การธนาคาร ภาคผู้ประกอบการ และภาคการขนส่งและโลจิสติกส์ทั้งในและนอกประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้มาตรฐานทางดิจิทัลเดียวกัน ที่มีความมั่นคงปลอดภัยรวมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลระบบ National Single Windows (NSW) เน้นการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างภาคเอกชน (Business to Business: B2B) ซึ่งจะเป็นการปรับเปลี่ยนระบบและกระบวนการทำงานจากการค้าแบบดั้งเดิมให้เป็นแบบอิเล็กทรอนิกส์ ลดความซ้ำซ้อนในการกรอกข้อมูลในกระดาษ ลดเวลาและต้นทุนในการนำส่งเอกสารต้นฉบับแบบดั้งเดิม ยกระดับความโปร่งใสในกระบวนการของการค้าระหว่างประเทศโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบรรจรมมีภาคเอกชนเป็นเจ้าภาพ ดำเนินการโดยบริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอเอ็มเอ็กซ์ จำกัด ซึ่งปัจจุบันเป็นผู้พัฒนาและให้บริการโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินของไทยรวมทั้งระบบพร้อมเพย์ ขณะนี้การพัฒนาระบบยังอยู่ในระยะนำร่อง โดยที่ผ่านมามีการจัดทำระบบต้นแบบ (Prototype) เพื่อนำเสนอในช่วงการเป็นเจ้าภาพการจัดประชุมเอเปคของไทยในปี พ.ศ. 2565

7 การระงับข้อพิพาททางเลือก (Alternative Dispute Resolution) คือการระงับข้อพิพาทโดยไม่ใช้วิธีฟ้องศาล เป็นทางเลือกเพื่อให้ข้อพิพาทยุติได้อย่างรวดเร็วและมีค่าใช้จ่ายน้อยกว่ากระบวนการตัดสินของศาล มีวิธีที่สำคัญ เช่น (1) การเจรจา (Negotiation) โดยคู่กรณีเจรจากันเองโดยไม่มีบุคคลที่สาม (2) การไกล่เกลี่ย (Mediation) และการประนีประนอมข้อพิพาท (Conciliation) โดยมีบุคคลที่สามซึ่งเป็นคนกลางเข้ามาช่วยเหลือเสนอแนะ หากการไกล่เกลี่ยโดยคู่กรณีเป็นผู้ตัดสินใจเอง (3) อนุญาโตตุลาการ (Arbitration) โดยคู่กรณีตกลงกันให้บุคคลที่สามที่มีความเป็นกลางและเป็นอิสระเป็นผู้ทำใหการวินิจฉัยข้อพิพาทดังกล่าวและคู่กรณีจะต้องยอมรับคำวินิจฉัยชี้ขาดและผูกพันที่จะปฏิบัติตามคำชี้ขาดนั้นด้วย

เรื่อง การต่ออายุความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตรา (Bilateral Swap Agreement) ระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลังญี่ปุ่น

คณะรัฐมนตรีรับทราบการต่ออายุความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตรา (Bilateral Swap Agreement) ระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลังญี่ปุ่นตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ

*ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และธนาคารกลางญี่ปุ่น (ในฐานะผู้แทนกระทรวงการคลังญี่ปุ่น) มีกำหนดลงนามในความตกลง BSA ฉบับใหม่ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2567

สาระสำคัญ

1. การจัดทำความตกลง BSA มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกลไกทางการเงินในการให้ความช่วยเหลือระหว่างกันในกรณีที่ประสบปัญหาดุลการชำระเงินหรือขาดสภาพคล่องในระยะสั้นและเป็นส่วนเสริมความช่วยเหลือด้านการเงินที่ได้รับจากความตกลงมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation: CMIM)

2. ธปท. และกระทรวงการคลังญี่ปุ่นได้จัดทำความตกลง BSA ฉบับแรกขึ้นเมื่อปี 2544 วงเงิน 3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งได้มีการปรับปรุงและต่ออายุมาอย่างต่อเนื่อง และมีความตกลง BSA มาแล้ว 5 ฉบับ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบการต่ออายุความตกลง BSA ฉบับปัจจุบันเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2564 ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และได้มีการลงนามเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2564 ซึ่งจะหมดอายุลงในวันที่ 23 กรกฎาคม 2567

3. ที่ประชุมคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2567 ได้เห็นชอบการต่ออายุความตกลง BSA ฉบับใหม่ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 และพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 โดยมีกำหนดจะลงนามในช่วงเดือนกรกฎาคม 2567

4. ความตกลง BSA ฉบับใหม่ มีสาระสำคัญเพื่อขยายอายุความตกลงปัจจุบันไปอีก 3 ปี ถึงวันที่ 23 กรกฎาคม 2570 ซึ่งการต่ออายุความตกลง BSA ครั้งนี้ไม่กระทบสาระสำคัญอื่น ๆ ของความตกลง BSA โดยรายละเอียด ดังนี้

4.1 รูปแบบกลไก ประกอบด้วย (1) กลไกแก้ไขวิกฤต และ (2) กลไกป้องกันวิกฤต

4.2 รูปแบบการเบิกถอน ประกอบด้วย (1) การเบิกถอนสองทางสำหรับสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ (Two-Way) และ (2) การเบิกถอนทางเดียวสำหรับสกุลเงินเยน (One-Way) ซึ่ง ธปท. สามารถเบิกถอนเป็นสกุลเงินเยนได้

4.3 วงเงินสูงสุดที่สามารถเบิกถอนได้ ประกอบด้วย (1) กรณีขอใช้เงินจาก BSA เพียงแหล่งเดียวจะสามารถเบิกถอนได้สูงสุด 600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2) กรณีขอใช้เงินจากทั้ง BSA และ CMIM ที่ไม่เชื่อมโยงกับความช่วยเหลือของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund (IMF) De-linked Portion) จะสามารถเบิกถอนได้สูงสุด 1.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และ (3) กรณีขอใช้เงินจากทั้ง BSA และ CMIM ที่เชื่อมโยงกับความช่วยเหลือของ IMF (IMF Linked Portion) จะสามารถเบิกถอนได้สูงสุด 3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

4.4 อัตราดอกเบี้ย (Reference Rate) เป็นไปตามความตกลง CMIM

4.5 อายุสัญญา มีอายุ 3 ปี

ทั้งนี้ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลังที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังต้องลงนามในหนังสือรับทราบข้อผูกพันในกรณีที่ ธปท. ขอรับความช่วยเหลือจากความตกลง BSA นั้น ไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากความตกลงฉบับปัจจุบัน

ประโยชน์และผลกระทบ

1. การต่ออายุความตกลง BSA เป็นกลไกเสริมสภาพคล่องกรณีไทยประสบปัญหาขาดสภาพคล่องหรือปัญหาดุลการชำระเงิน และจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางการเงินระหว่างไทยและญี่ปุ่น

2. การต่ออายุความตกลง BSA สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการสร้างบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลก ให้ความสำคัญกับการดำเนินความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศต่าง ๆ อย่างสมดุลตั้งอยู่บนผลประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ กระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และรักษาบทบาทนำของประเทศไทยในภูมิภาคและอนุภูมิภาค รวมทั้งสร้างความร่วมมือกับกลุ่มประเทศ องค์การทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคง ของประเทศไทย

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ (กระทรวงการคลัง)

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอแต่งตั้ง นางกิจจาลักษณ์ ศรีนุชศาสตร์ รองอธิบดีกรมศุลกากร ให้ดำรงตำแหน่ง ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบสิทธิประโยชน์ทางศุลกากร (นักวิชาการศุลกากรทรงคุณวุฒิ) กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง ตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม 2567 ซึ่งเป็นวันที่มีคุณสมบัติ ครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็นต้นไป

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการการเมือง (กระทรวงการคลัง)

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอการแต่งตั้งข้าราชการการเมือง จำนวน 1 ราย คือ นายธนรัช จงสุทธนามณี ดำรงตำแหน่ง เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 9 กรกฎาคม 2567 เป็นต้นไป

ที่มา : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล <https://www.thaigov.go.th>

รวบรวมโดย : กลุ่มงานนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดหนองคาย